

Predlog

Crna Gora

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Izvještaj

o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori 2017-2020 , za 2018. godinu

Podgorica, februar 2019. godine

1. UVODNI REZIME

Vlada Crne Gore, u februaru 2017. godine, nakon pribavljanja mišljenja od EK, usvojila je **Strategiju za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori za period 2017-2020. godine, sa Akcionim planom za implementaciju strategije za 2017. godinu, i zadužila Ministarstvo unutrašnjih poslova da redovno izvještava Vladu**. Treba istaći da je ovo drugi strateški dokumenta iz oblasti migracija jer je Vlada Crne Gore, u martu 2011. godine, donijela je Strategiju za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori za period 2011.-2016. godine.

Osnovni cilj Strategije je potpuno usklađivanje i uspostavljanje pravnog okvira, kao i dodatno jačanje institucionalnog okvira koji pruža mogućnost djelotvornog sprovođenja politike kontrole migracionih kretanja u skladu sa pravilima i standardima EU, kao i uspostavljenje sistema monitoringa za praćenje Strategije i realizacije akcionih planova. Krajni cilj Strategije je uspostavljanje društva sa efikasnim sistemom i prepoznatljivim rezultatima na polju integrisanog upravljanja migracijama, što će doprinijeti regionalnoj i ukupnoj stabilnosti saglasno pravilima i standardima EU.

U martu 2018. godine Vlada je donijela **Akcioni plan za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori za period 2017-2020. godina, za 2018. i 2019. godinu**.

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori 2017-2020, za 2018. godinu, pripremljen je saglasno obavezi Ministarstva unutrašnjih poslova iz **Programa rada Vlade Crne Gore za I kvartal 2019. godine** i utvrđen je na sjednici Međuresorske radne grupe, **koja je održana 15. februara 2019. godine**.

Akcionim planom za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori za period 2017-2020. godina, za 2018. i 2019. godinu, predviđeno je 20 mjera, kao i aktivnosti neophodne za njihovo postizanje, nosioci aktivnosti, rokovi realizacije i indikatori uspješnosti realizacije postavljenih mjera. Od predviđenih 20 mjera u dvogodišnjem AP realizovano je sedam (7) mjera, devet (9) mjera se realizuje u kontinuitetu, tri (3) mjere su djelimično realizovane i njihova realizacija je predviđena u 2019. godini, dok jedna (1) nije realizovana.

Crna Gora je uspostavljanjem strateškog i normativnog okvira, kao i institucionalne strukture izgradila efikasan sistem za upravljanje migracijama, sa budućim ciljem jačanja ovih mehanizama. Međutim, bez obzira koliko jedan nacionalni sistem migracija bio razvijen, ne može se sam izboriti sa problemom ilegalnih migracija, bez kontinuirane saradnje sa zemljama regiona i EU, međunarodnim organizacijama i ostalim subjektima koji mogu doprinijeti efikasnijem upravljanju migracijama.

Mjera koja nije realizovana odnosi se na „Donošenje podzakonskih akata na osnovu Zakona o strancima i usklađivanje istih sa pravom i praksom Evropske unije u oblasti migracija, čije je donošenje u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova“. Razlog za ne realizaciju ove mjere je donošenje **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima** ("Službeni list CG", br. 3/2019), shodno kojem je definisan drugačiji pravni osnov za donošenje podzakonskih akata. Planirano je da se mjera realizuje do IV Kvartal 2019. godine.

Za realizaciju mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije za integrisano upravljanje migracijama za 2018. i 2019. godinu, nadležni organi će se uklopiti u redovna budžetska sredstva koja će biti odobrena za ove dvije godine.

Rješenjem ministra unutrašnjih poslova, 01broj: 261/17-34028 od 30.08.2017. godine, obrazovana je Međuresorska radna grupa za praćenje strategije. Pored predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, članovi ove radne grupe su i predstavnici: Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva prosvjete, Ministarstva zdravlja, Uprave policije, Uprave za zbrinjavanje izbjeglica, Uprave za inspekcijske poslove, Poreske uprave, Zajednice opština Crne Gore, Zavoda za statistiku Crne Gore, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore i Međunarodne organizacije za migracije (IOM).

Međuresorska radna grupa obrazovana je sa zadatkom da rukovodi, organizuje i koordinira aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organizacija u sprovođenju Strategije i Akcionog plana za njenu implementaciju; utvrđuje prioritete, dinamiku i rokove realizacije, ocjenjuje postignute rezultate i predlaže Akcioni plan za implementaciju Strategije.

2. KLJUČNA DOSTIGNUĆA U OBLASTIMA UPRAVLJANJA MIGRACIJA

U *nezvaničnom radnom dokumentu o trenutnom stanju u poglavlju 24 u Crnoj Gori, iz novembra 2018. godine*, Evropska komisija je konstatovala “**da je pravni okvir za legalne i neregularne migracije u velikoj mjeri uspostavljen od stupanja na snagu novog Zakona o strancima u martu 2018. godine**. Taj zakon sadrži odredbe o ulasku, izlasku, kretanju, prebivalištu, pravima i radu stranaca u Crnoj Gori, ali i o neregularnim boravcima, povratku (uključujući dobrovoljne povratke) i zabranama ulaska, čime nastoji da uskladi pravni okvir sa pravnom tekovinom EU u oblasti legalnih i neregularnih migracija”.

Svakako, može se konstatovati da su najznačajnije aktivnosti iz oblasti migracija u Crnoj Gori u prethodnom periodu donošenje novog **Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca i Zakona o strancima**. Standardi Evropske unije iz oblasti migracija su u najvećoj mjeri transponovani u oba ova zakona, a implementacijom ovih standarda, doći će do promjena u pogledu kvaliteta ovog sistema i efikasnosti koje će lica na koje se ovi standardi odnose moći da osjete.

Ovi zakonski tekstovi su rezultat zajedničkog rada predstavnika nadležnih institucija u Crnoj Gori i očekivani rezultati u implementaciji ovog zakona su efektivno ostvarivanje prava stranaca, upravljanje legalnim migracionom tokovima, suzbijanje ilegalnih migracija sprovođenjem jasnih politika, kroz koordinisane i jasno propisane procedure.

2.1. Uvod

Migracije u modernom svijetu predstavljaju jedno od najvažnijih pitanja koje je usko povezano sa politickom stabilnošću, bezbjednošću, demografskim rastom, potrebama tržišta rada, i mnogim drugim društvenim pitanjima. Postoji niz pitanja na koja vlade i međunarodne organizacije uključene u pitanja migracija pokušavaju na nađu najbolje odgovore.

Pitanja koja Crna Gora u kontinuitetu rješava su **unaprjeđenje uslova za zakonite migracije, suzbijanje nezakonitih migracija, promovisanje vrijednosti međunarodne zaštite, stvaranje uslova za integraciju lica koja imaju međunarodnu zaštitu, borba protiv diskriminacije, rasizma i ksenofobije, a sve kroz intenzivnu regionalnu i međunarodnu saradnju i razmjenu iskustava i najboljih praksi i usklađivanjem sa politikama Evropske unije**, kao jednim od prioriternih političkih ciljeva Crne Gore.

Crna Gora je uspostavljanjem strateškog i normativnog okvira, kao i institucionalne strukture izgradila efikasan sistem za upravljanje migracijama, sa budućim ciljem jačanja ovih mehanizama. Međutim, bez obzira koliko jedan nacionalni sistem migracija bio razvijen, ne može se sam izboriti sa problemom ilegalnih migracija, bez kontinuirane saradnje sa zemljama regiona i EU, međunarodnim organizacijama i ostalim subjektima koji mogu doprinijeti efikasnijem upravljanju migracijama.

Crna Gora preduzima sve napore u sprovođenju konkretnih akcija usmjerenih ka ispunjavanju ciljeva i prioriteta utvrđenih u deklaraciji sa jasnom posvećenošću poštovanju ljudskih prava u upravljanju migracijama.

2.2 . Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca

Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca koji se primjenjuje od 01.01.2018. godine i koji je u potpunosti usklađen sa legislativom EU, čime je Crna Gora uvela novi koncept kojim se podstiče uspješna integracija stranaca u receptivno crnogorsko društvo, te im se garantuje puna zaštita ljudskih, građanskih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih i drugih prava.

Crna Gora, dosljedno implementira Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca uz puno poštovanje svih procedura, ali je činjenica da i dalje postoji nezainteresovanost stranaca koji traže međunarodnu zaštitu za dobijanje zaštite u Crnoj Gori. Statistički pokazatelji jasno ukazuju da ova lica i dalje gledaju Crnu Goru kao tranzitnu državu, te se u najvećem broju slučajeva postupci po zahtjevima obustavljaju, budući da ova lica ne žele da učestvuju u postupku, tj. napuštaju Crnu Goru za vrijeme trajanja postupka.

Vlada Crne Gore donijela je krajem 2018. godine novu Uredbu o organizaciji i načinu rada državne uprave, kojom su, između ostalog, stvoreni formalni uslovi za objedinjavanje nadležnosti za sva lica iz sistema međunarodne zaštite, na način da poslovi smještaja i pomoći u integraciji u crnogorsko društvo lica sa odobrenom međunarodnom zaštitom pređu u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova iz prethodne nadležnosti ministarstva rada i socijalnog staranja.

Iako se danas crnogorski sistem azila smatra funkcionalnim, potrebno je njegovo dalje unaprjeđivanje i stalno promovisanje ideje o poštovanju prava čovjeka kao osnovne vrijednosti našeg ustavnog i savremenog međunarodnog poretka. Azilanti su posebno ranjiva skupina ljudi, te s pravnog aspekta, humani i moralni imperativ zaštite azilanata nalazi svoje uporište u sistemu zaštite ljudskih prava, međunarodnom i unutrašnjem ustavnopravnom sistemu svake demokratske države.

Skupština Crne Gore je 26.12.2018. godine donijela **Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti** (Službeni list CG” br.3/19). Razlog za donošenje ovog zakona je, prevashodno, radi stvaranja pretpostavki za punu integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom u crnogorsko društvo. Razlog za donošenje ovog zakona je, prevashodno, radi stvaranja pretpostavki za punu integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom u crnogorsko društvo.

Tokom 2017. godine, Direkciji za azil je podnijeto 849 zahtjeva za dobijanje međunarodne zaštite, dok je u 2018. godini podnijeto 3104 zahtjeva za dobijanje međunarodne zaštite. U protekloj godini najviše je bilo zahtjeva podnijetih od strane lica koja, po izjavi, dolaze iz Sirije (1199), Pakistana (657) i Alžira (304).

U 2018. godini na odluke prvostepenog organa, podnijeto je 28 tužbi Upravnom sudu, od kojih je 13 odbijeno kao neosnovano, 7 tužbi je usvojeno, dok je za 8 tužbi postupak u toku, pred Upravnim sudom.

Takođe, u 2018. godini u Centru za prihvata je primljeno ukupno 4.570 stranaca koji traže međunarodnu zaštitu od čega je u Centru u Spužu bilo smješteno 2.424 lica a u alternativnom smještaju 2.146 lica što je neuporedivo veći broj stranaca koji traži međunarodnu zaštitu nego u 2017. godini kada je ukupno primljeno 799 lica od čega je u Centru na smještaju bilo 518 lica, a u alternativnom 281 lice.

Najčešće zemlje porijekla stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u 2018. godini bile su: Sirija, Pakistan, Maroko, Alžir, Palestina, Irak, Libija, Iran, Avganistan, a u 2017. godini Alžir, Maroko, Sirija, Pakistan, Irak, Avganistan, Kuba, Iran, Tunis, Rusija, Jermenija, Eritreja.

2.3. Zakon o strancima

Zakon o strancima je stupio na snagu 3. marta 2018. godine. Zakon je usaglašen sa direktivama EU, koje se odnose na ulazak, izlazak, kretanje, boravak i rad državljana država članica EU i članova njihovih porodica, studije, razmjena učenika, neprofitabilne obuke ili volonterske usluge, boravak i rad visokokvalifikovanih državljana trećih država, kao i nezakonit boravak i povratak stranaca, obaveza izdavanja odluke o povratku, dobrovoljnom povratku.

Između ostalog, ovim zakonom će se uspostaviti jasna, transparentna i pravična pravila u politici vraćanja lica, koja nezakonito borave u Crnoj Gori a koja su sastavni dio dobro vođene migracione politike. Licima koja nezakonito borave u Crnoj Gori u postupku vraćanja biće poštovana njihova osnovna prava i dostojanstvo. Dobrovoljno napuštanje Crne Gore imaće prednost u odnosu na prisilni povratak stranca. Sa strancima koji budu zadržani postupaće se u skladu s međunarodnim i domaćim pravom.

Svakako najznačajnije novine u novom Zakonu o strancima se odnose na ulazak, izlazak, kretanje, boravak i rad državljana država članica EU i članova njihovih porodica. Ove odredbe će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a ključno je to što će ova lica biti izjednačena u pravima sa državljanima Crne Gore.

U cilju zapošljavanja visokokvalifikovanih državljana trećih zemalja u ovom zakonu propisane su procedure dobijanja dozvola za privremeni boravak i rad. Olakšavanjem regulisanja boravka i rada visokokvalifikovanim radnicima i njihovih porodicama naša država će se učiniti privlačnijom čime će održati svoju konkurentnost i ekonomski rast. Ove norme će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

U cilju implementacije Zakona o strancima donijeto je 19 podzakonskih akata, dok je u toku izrada jednog podzakonskog akta. Donijeta podzakonska akta, nakon prevođenja na engleski jezik, dostavljena su EK, na uvid.

Skupština Crne Gore usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (*"Službeni list CG", br. 3/2019*). Osnovni razlog za donošenje ovog zakona sadržan je u potrebi pojednostavljenja procedure za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja. S obzirom da Crna Gora ove godine ostvarila zavidnu turističku sezonu nameće se potreba izmjene Zakona o strancima u cilju budućeg obezbjeđenja neophodnih kadrova - stranih radnika, prije svega, u oblastima građevinarstva, turizma i ugostiteljstva. Ključna novina u ovom Predlogu zakona a tiče se rada stranaca je ta što će se Godišnja kvota ubuduće utvrđivati samo po djelatnostima, a ne i po zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati.

Pored ove novine skraćuje se rokovi za rješavanje po podnijetim zahtjevima, sa 20 na 15 dana, zatim omogućiti će se strancu da može da obavlja poslove izvršnog direktora kod više poslodavaca, da se strancu preduzetniku i izvršnom direktoru u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala, može izdati dozvola za rad iako ima više od 67 godina života. Takođe, prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad od stranca/poslodavca se ubuduće neće tražiti izvod iz akta o sistematizaciji kod poslodavca.

Takođe, Crna Gora je potpisala Konvenciju Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici - Istanbulska konvencija. Istanbulska konvencija je najdalekosežniji međunarodni sporazum za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici. U tom smislu, ovim zakonom je izvršeno usklađivanje normativnog okvira, u oblasti migracija, sa Istanbulskom konvencijom, konkretno u cilju omogućavaća ovim licima da riješe boravišni status u Crnoj Gori.

Isto tako, u cilju privlačenja većeg broja turista, smanjenja troškova izdavanja viza preko diplomatskokonzularnih predstavništava država sa kojima Crna Gora ima potpisane bilateralne sporazume o konzularnom zastupanju i modernizacije Viznog informacionog sistema, Ministarstvo vanjskih poslova, kao organ nadležan za vođenje vizne politike, razvije aplikativno rješenje koje omogućava olakšan način apliciranja za vizu.

Uvođenjem elektronske vize Crna Gora stvara globalnu konkurentnost kada je u pitanju sektor turizma i pristupačnost Crne Gore kao turističke destinacije. Aplikativno rješenje omogućava veći stepen sigurnosti, lakše povezivanje Viznog informacionog sistema sa sistemima država članica Šengena i drugih bezbjednosnih institucija, što je i obaveza Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Zahtjev za izdavanje vize za ulazak u Crnu Goru, stranac može podnijeti elektronskim putem.

Aplikacija za izdavanje vize, elektronskim putem, dolazi u Vizni informacioni sistem kojim upravlja Ministarstvo vanjskih poslova. Zahtjev za izdavanje vize procesuiru se shodno članu 19 Zakona o strancima, odnosno pribavlja se mišljenje Ministarstva unutrašnjih poslova/Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost. Nakon pribavljenog mišljenja organa nadležnih za davanje mišljenja, viza se može izdati preko informacionog sistema, na način što će se aplikantu, elektronskim putem, dostaviti odgovarajući obrazac koji će sadržati bar kod, fotografiju i lične podatke podnosioca zahtjeva. Obrazac vize koja se izdaje elektronskim putem, propisaće Ministarstvo vanjskih poslova.

U izvještajnom periodu, zaprimljeno ukupno 1.209 predmeta za **stalni boravak**, što sa 987 neriješenih predmeta iz prethodnog perioda, čini ukupno 2.196 predmeta u radu. Od ukupnog broja predmeta koji su bili u radu u 2018. godini, riješeno je 1.757 predmeta. Od riješenih 1.757 predmeta, za 1.540 lica zahtjev je usvojen, 91 zahtjev je odbačen, 81 zahtjev je odbijen, dok je 45 redmeta obustavljeno, odnosno prekinuto. U 2019. godinu prenesen je 439 predmet.

U izvještajnom periodu, zaprimljeno ukupno 48.715 predmeta za **privremeni boravak/rad**, što sa 217 neriješenih predmeta iz prethodnog perioda, čini ukupno 48.932 predmeta u radu. Od ukupnog broja predmeta koji su bili u radu u 2018. godini, riješeno je 47.834 predmeta. Od riješenih 47.834 predmeta, za 44.703 lica zahtjev je usvojen, 1.353 zahtjev je odbačeno, 646 zahtjeva je odbijeno, 1.132 redmeta je obustavljeno/prekinuto. U 2019. godinu prenesen je 1.098 predmeta.

U izvještajnom periodu, zaprimljeno ukupno 97 žalbi, od kojih je odbijeno 69, obustavljeno 1, poništeno rješenje 24, i 3 je prenijeto u 2019. godinu.

2.4. Zapošljavanje i rad stranaca

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori uređen je Zakonom o strancima („Sl.list Crne Gore“, broj 12/2018 od 23.02.2018. godine). Zakonom je dat okvir uvrđivanja broja radnih dozvola za strance, odnosno definisano je da Vlada godišnje utvrđuje broj radnih dozvola za strance – kvote.

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu ("Službeni list CG" br. 86/2017 i 56/2018), utvrđen je broj radnih dozvola za strance za 2018. godinu u ukupnom broju od 23.185. Od ovog broja izdvojeno je 10.000 radnih dozvola koje se mogu dodatno rasporediti od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja, u skladu sa potrebama tržišta rada. Ministarstvo rada je donijelo odluku o raspodjeli 6.218 radnih dozvola za zapošljavanje stranaca. Kvota za zapošljavanje stranaca u 2018. godini je za 27,5% veća od kvote utvrđene za 2017. godinu (23.185 : 18.185).

U 2018. godini izdato je 26.327 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca (15.132 u kvoti i 11.195 van kvote) što je za 5.358 ili 25,55% dozvola više u odnosu na 2017. godinu (20.969).

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti, posmatrano prema vrstama dozvola, 77,82% je izdato za zapošljavanje stranaca (11.776), 18,96% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.869) i 3,22% za pružanje ugovorenih usluga (487). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2018. godini, pretežno učešće (80,23%), imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i ostale uslužne djelatnosti.

Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u 2018. godini je na nivou 77,99%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola najveća je kod zapošljavanja stranaca – 88,70%, dok su najmanje ukupno utrošene kvote za pružanje ugovorenih usluga – 36,67% (promjenom Zakona o strancima ova vrsta dozvola više na potpada pod kvotni sistem).

Djelatnosti u kojima je najmanja utrošenost kvota u odnosu na raspoređenu kvotu tokom 2018. godine su: djelatnost domaćinstva kao poslodavca - djelatnost domaćinstva koja proizvode robu i usuge za sopstvene potrebe (14,71%), djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela (25%), snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (43,33%), rudarstvo (60,42%), dok je najviše utrošena u djelatnostima: poslovanje nekretninama (93,68%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (91,25%), građevinarstvo (88,59%), ostale uslužne djelatnosti (88,51%), finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja (88%).

Na kraju 2018. godine, u odnosu na ukupan broj dozvola ostalo je neiskorišćeno 22,01% raspoređene kvote za izdavanje radnih dozvola za strance.

2.5. Institucionalne promjene

Vlada Crne Gore je krajem decembra 2018. godine donijela je novu Uredbu o organizaciji i načinu rada državne uprave, kojom je propisano da Ministarstvo unutrašnjih poslova, između ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na smještaj stranaca kojima je odobren azil ili supsidijarna zaštita i pomoć pri integraciji u društvo; pružanje novčane pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu; koordiniranje u ostvarivanju zakonom propisanih prava stranaca kojima je odobren azil ili supsidijarna zaštita; pružanje podrške za uključivanje u društveni, ekonomski i kulturni život; realizaciju nacionalnih, regionalnih i međunarodnih dokumenata za rješavanje pitanja izbjeglica; pomoć u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru u skladu sa obavezama utvrđenim ugovorom o readmisiji. Ovo su poslovi koji su iz prethodne nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja prešli u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Lica sa odobrenom zaštitom prešla su u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova koje je u obavezi da im obezbijedi smještaj u trajanju od dvije godine i da donese Plan integracije koji osigurava licima sa odobrenom zaštitom potpuno uključivanje u crnogorsko društvo.

Shodno navedenom, u cilju stvaranja funkcionalnog, efikasnog i sveobuhvatnog sistema međunarodne zaštite, pored poslova odobravanja međunarodne zaštite, prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, i procedure integracije su u nadležnosti jednog državnog organa (MUP-a). Ovakvo rješenje garantuje uspješnu i kvalitetnu implementaciju standarda i politika Zajedničkog evropskog sistema azila.

Iako se danas crnogorski sistem azila smatra funkcionalnim, potrebno je njegovo dalje unaprjeđivanje i stalno promovisanje ideje o poštovanju prava čovjeka kao osnovne vrijednosti našeg ustavnog i savremenog međunarodnopravnog poretka. Azilanti su posebno ranjiva skupina ljudi, te s pravnog aspekta, humani i moralni imperativ zaštite azilanata nalazi svoje uporište u sistemu zaštite ljudskih prava, međunarodnopravnom i unutrašnjem ustavnopravnom sistemu svake demokratske države.

2.6. Plan djelovanja u slučaju masovnog priliva migranata i izbjeglica

Crna Gora svojim zakonodavstvom stvara crnogorsko društvo kao inkluzivno društvo koje razumije razloge i uzroke zbog kojih su ljudi prisiljeni da napuste svoje matične države, koje prihvata moralne i pravne obaveze zaštite izbjeglica na način da stvara okruženje u kojem izbjeglice mogu obnoviti svoje živote i uključiti se u sve tokove društvenog, kulturnog, političkog i ekonomskog života receptivne države, u konkretnom Crne Gore, bez potrebe mijenjanja ili napuštanja vlastitog kulturnog identiteta.

Crna Gora je ratifikovala većinu međunarodno-pravnih instrumenata o ljudskim pravima koji su dio crnogorskog pravnog poretka i koji su, prema Ustavu, po pravnoj snazi iznad zakona. Crna Gora je izgradila jedno otvoreno društvo koje je nivo ksenofobije, rasizma i ostalih oblika netolerancije smanjila na najmanju moguću mjeru, te je i zagovornik društvenih i zakonodavnih promjena koji doprinose stvaranju “društva dobrodošlice”.

Osnovna ljudska prava priznaju se svakom ko se nalazi na teritoriji Crne Gore bez obzira na njegovu pravnu povezanost sa ovom državom. Osnovno pitanje svake integracione politike je na koji će način i u kojem obimu država omogućiti izbjeglicama sticanje i ostvarivanje njihovih prava.

Situacija u Crnoj Gori je stabilna kada je riječ o migracionim tokovima. Vlada Crne Gore, zaključkom broj: 08-215 od 19. novembra 2015. godine, donijela je Plan djelovanja u slučaju masovnog priliva migranata i izbjeglica. Takođe, na istoj sjednici formiran je Koordinacioni odbor koji će usklađivati aktivnosti državnih organa na implementaciji Plana djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata, kao i Operativni tim.

Kadrovske promjene do kojih je došlo u pojedinim organima, uslovile su izmjenu Zaključka Vlade Crne Gore, broj: 08-215 od 19. novembra 2015. godine, što je bilo neophodno za dalji rad Koordinacionog odbora, **tako da je u julu 2018. godine donijet Zaključak Vlade Crne Gore, shodno kojem je izmijenjen sastav Koordinacionog odbora i Operativnog tima koji će usklađivati aktivnosti državnih organa na implementaciji Plana djelovanja u slučaju mogućeg priliva izbjeglica i migranata.**

Pored potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku, koji je predsjednik Koordinacionog odbora, članovi su ministri unutrašnjih poslova, rada i socijalnog staranja, saobraćaja i pomorstva, zdravlja, odbrane i vanjskih poslova.

Takođe, Vlada Crne Gore formirala je Operativni tim. Operativni tim čine predstavnici: Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, vanjskih poslova, zdravlja, rada i socijalnog staranja, odbrane, saobraćaja i pomorstva, savjetnik predsjednika Vlade, Uprave za zbrinjavanje izbjeglica, Crvenog krsta Crne Gore, UNHCR-a i IOM-a.

2.7. Raseljena i interno raseljena lica

Kada su u pitanju raseljena i interno raseljena lica, posebno treba istaći da je u januaru 2015. godine u radu za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine bilo ukupno bilo 2.969 zahtjeva, u januaru 2017. godine je bilo ukupno 629 zahtjeva, dok ih je na dan 31.12.2018. godine bilo ukupno danas 244 zahtjeva.

statistika

U periodu od 07.11.2009. godine (datum stupanja na snagu Zakona o dopunama Zakona o strancima), zaključno sa 01.01.2019. godine, raseljena lica i interno raseljena lica su podnijela ukupno 15.186 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja riješeno je 14.942 zahtjeva, dok je po 244 zahtjeva postupak u toku.

Od 14.942 riješenih predmeta, za 12.299 lica zahtjev je usvojen i odobren je stalni boravak ili privremeni boravak do tri godine, 280 zahtjeva je odbijeno, dok je 2.363 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).

Razvrstano po kategorijama ova statistika izgleda na sljedeći način:

Interno raseljena lica

U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 8.556 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja riješeno je 8.466 zahtjeva, dok je po 90 zahtjeva postupak u toku. Od 8.466 riješenih predmeta, za 7.314 lica zahtjev je usvojen i odobren im je stalni boravak, 240 zahtjeva je odbijeno, dok je 912 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).

Raseljena lica

U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 4.736 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja, riješeno je 4.727 zahtjeva, dok je po 9 zahtjeva postupak u toku. Od 4.727 riješenih predmeta, za 4.347 lica zahtjev je usvojen i odobren im je stalni boravak, 21 zahtjeva je odbijeno, dok je 359 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).

Privremeni boravak do tri godine - interno raseljena lica

U izvještajnom periodu interno raseljena lica su podnijela ukupno 1.541 zahtjeva za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 1.410 zahtjeva, dok je po 131 zahtjeva postupak u toku. Od 1.410 riješenih predmeta, za 444 lica zahtjev je usvojen i odobren im je privremeni boravak, 17 zahtjeva su odbijena, dok je 949 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).

Privremeni boravak do tri godine - raseljena lica

U izvještajnom periodu raseljena lica su podnijela ukupno 320 zahtjev za odobravanje privremenog boravka do tri godine. Od ovog broja, riješeno je 314 zahtjeva, dok je po 6 zahtjeva postupak u toku. Od 314 riješenih predmeta, za 171 lica zahtjev je usvojen i odobren im je stalni boravak, 2 zahtjeva je odbijeno, dok je 141 predmeta odbačeno/obustavljeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).

Član 220 novog Zakona o strancima

Shodno članu 220 novog zakona o strancima raseljena lica i interno raseljena lica su podnijela ukupno 33 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja. Od ovog broja riješeno je 25 dok je po 8 zahtjeva postupak u toku. Od 25 riješenih predmeta, za 23 lica zahtjev je usvojen i odobren im je stalni boravak, dok je 2 predmeta odbačeno (u pitanju su dupli ili nepotpuni zahtjevi).

Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o naknadnom upisu interno raseljenih lica

Sa ciljem uspostavljanja mehanizama saradnje u rješavanju statusnih pitanja interno raseljenih lica sa Kosova koja borave u Crnoj Gori, u dijelu naknadnog upisa u osnovne registre (rođenih, vjenčanih i umrlih) i registar državljana Republike Kosova, 2013. godine potpisan je **Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o naknadnom upisu interno raseljenih lica** sa Kosova koja borave u Crnoj Gori u osnovne registre i registar državljana Republike Kosova.

U skladu sa ovim dokumentom, kombinovani mobilni biometrijski timovi MUP-a Crne Gore, MUP-a-Agencije za civilnu registraciju Kosova, UNHCR i NVO “Pravni centar” intezivno pružaju pravnu i praktičnu pomoć IRL sa Kosova koja borave u Crnoj Gori. Uz podršku UNHCR-a i OEBS-a, **organizovano je 20 posjeta mobilnog tima MUP-a Kosova Crnoj Gori**, tokom kojih je tretirano oko 1.350 lica.

Ovaj broj lica je podijeljen u tri kategorije, i to:

- završeni zahtjevi - lica kojima je uručena putna isprava Kosova – 1.160
- prestali slučajevi – lica koja su u radu – 70
- odloženi parkirani slučajevi – umrla i lica koja su odselila – 120

Napominjemo da su sve ove procedure za interno raseljena lica besplatne, budući da su nadležni organi Republike Kosovo sva dokumenta, izuzev pasoša, izdali bez naplate takse i drugih troškova, a troškovi izdavanja pasoša za sva lica su pokriveni od strane UNHCR-a.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) Predstavništvo u Crnoj Gori, su tokom novembra 2017. godine izvršili su verifikaciju svih lica koja se nalaze u Crnu Gora, a koja nijesu riješila svoj status ili su u postupku rješavanja. Sada je u toku postupak pojedinačne provjere svakog lica koje nema riješen status u Crnoj Gori, nakon čega će se upariti podaci sa verifikacije i izraditi detaljna analiza stanja.

2.8. Preduzete aktivnosti iz izvršavanja poslova od javnog interesa

Zbog povećanog obima posla tokom ljetnje turističke sezone i gužvi na šalterima područnih jedinica i filijala za građanska stanja i lične isprave, u Ministarstvu unutrašnjih poslova - Direktoratu za građanska stanja i lične isprave se preduzimaju sve neophodne upravne mjere i radnje, od donošenja preporuka i uputstava, donošenja organizacionih rješenja, koja teže ka smanjenju gužvi i bržem i efikasnijem odlučivanju u upravnom postupku. Kako bi svoje usluge učinili još dostupnijim građanima i privrednicima, olakšali pristup istima, efikasnost rada podigli na viši nivo, a sve na zadovoljstvo krajnjeg korisnika Direktorat za građanska stanja i lične isprave je:

- smanjio rok u odlučivanju po zahtjevima za izdavanje dozvola za boravak i rad stranaca u Crnoj Gori (rok od 20 dana smanjen je na rok od 15, odnosno 7 dana u postupku izdavanja dozvola za sezonsko zapošljavanje);
- produžio rad u područnim jedinicama i filijalama, posebno na području primorskih opština i opštine Podgorica, umjesto dosadašnjeg radnog vremena od 7.00 do 15.00, radno vrijeme je promijenjeno od 7.00 do 17.00 časova, dok sa strankama, umjesto dosadašnjeg rada od 08.00 do 14.00, šalter sala će raditi radnim danima od 8.00 do 16.00 časova;
- zbog povećanog priliva stranaca, a time i većeg obima posla, u područnim jedinicama i filijalama za građanska stanja i lične isprave u primorskim opštinama je povećan broj šalterskih službenika;
- za građane na teritoriji mjesnih zajednica Petrovac i Buljarica, tokom turističke sezona, u upotrebi je bila mobilna kancelarija Filijale za građanska stanja i lične isprave Budva u krugu Policijske stanice u Petrovcu. Na taj način, građani Petrovca i Buljarice, poslodavci, predstavnici turističke privrede i druga zainteresovana javnost, su u prilici da na jednom mjestu, u mobilnoj kancelariji, podnesu zahtjeve za izdavanje ličnih karata, pasoša, vozačkih dozvola, izvoda iz matičnih registara, kao i zahtjeve za izdavanje dozvola za boravak i rad stranaca;
- u cilju pružanja relevantnih informacija Ministarstvo unutrašnjih poslova je oformilo fiksnu telefonsku liniju sa brojem 020/245-663. Pozivanjem ovog broja mogu se dobiti informacije o statusu podnijetog zahtjeva iz oblasti izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, kao i upućivati sugestije i primjedbe u vezi sa istim, zatim informacije o postupku dobijanja dozvole za privremeni boravak i rad stranaca (zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje, rad upućenog radnika).
- putem sajta Ministarstva unutrašnjih poslova, korisnici se mogu informisati o dokumentaciji neophodnoj za podnošenje zahtjeva za dobijanje dozvole za privremeni boravak i rad stranca u Crnoj Gori.

Shodno navedenom Direktorat za građanska stanja i lične isprave, je otklonilo sve poteškoće na koje je ukazivano, a tiču se primjene Zakona o strancima, sve norme se implementiraju u skladu sa zakonskim propisima i instrukcijama, a sve u cilju suzbijanja sive ekonomije u turizmu i uspostavljanja sistema zakonitosti boravka stranaca u Crnoj Gori. Takođe, u budućem periodu, Ministarstvo će nastaviti da pruža puni doprinos unapređenju i modernizaciji pružanja usluga svim korisnicima, u dijelu svojih nadležnosti, u skladu sa načelima i principima relevantnih propisa, jer modernizacija javne uprave, jedan je od najznačajnijih procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

2.9. Nezakonite migracije

Tokom 2017.godine, posebno od početka avgusta mjeseca, zabilježen je porast broja nezakonitih prelazaka državne granice, naročito iz pravca Republike Albanije, kao i porast broja zahtjeva za azil u odnosu na 2016.godinu. **Pojačano kretanje migranata nastavljeno je i 2018. godine.**

Nezakoniti migranti za ulazak u Crnu Goru, najčešće koriste područje zelene granice u okolini graničnih prelaza Božaj i Sukobin na granici sa Republikom Albanijom, rjeđe granični prelaz Kula na granici sa Republikom Kosovo, dok su u najvećem broju slučajeva nezakonito pokušavaju izaći iz Crne Gore na granici sa Bosnom i Hercegovinom, Republikom Hrvatskom i ređe Republikom Srbijom.

Većina lica koja ilegalno uđu u Crnu Goru traže azil, te shodno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca se ne kažnjavaju za nezakoniti ulazak u našu zemlju, već se upućuju da zahtjev podnose nadležnoj službi MUP-a (Direkcija za azil). Lica se potom smještaju u Centar za azilante koji je otvorenog tipa, dobijaju identifikacione potvrde i imaju pravo na boravak do okončanja postupka. Međutim mnogi od njih ne čekaju okončanje postupka po podnijetom zahtjevu za azil već pokušavaju nezakonito da napuste teritoriju Crne Gore.

Zaključcima Vlade Crne Gore utvrđen je Plan djelovanja u slučaju masovnog priliva migranata i izbjeglica u tranzitu preko teritorije Crne Gore i konstituisan Operativni tim, koji je održao sastanke zbog pojačanog priliva migranata 27. Aprila i 11. Juna 2018. na kojima su doneseni zaključci o konkretnim mjerama koje nadležni organi treba da preduzmu kako bi se ova pojava adekvatno kontrolisala.

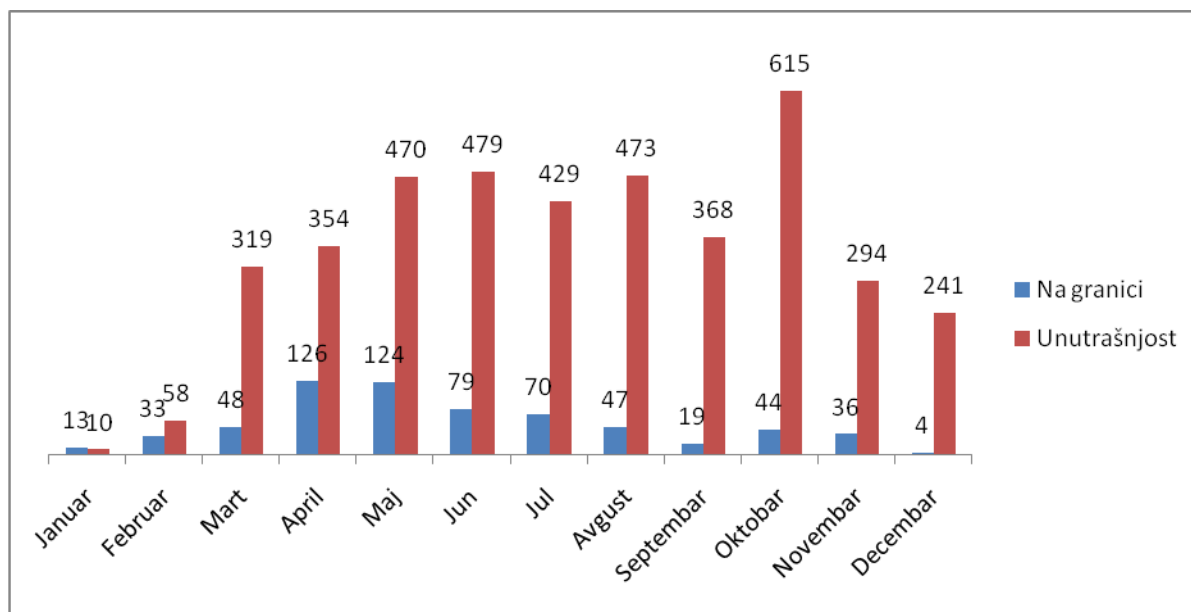
Sektor granične policije kontinuirano sprovodi Plan pojačanog nadzora državne granice, kroz pojačano prisustvo patrola na granici i kontrolnim tačkama glavnih puteva prema granici.

Plan pojačanog nadzora državne granice predviđa raspored patrola na svim kritičnim tačkama, odnosno pravcima u prvom stepenu ugroženosti kada su u pitanju nezakonite migracije, odnosno broj službenika, vozila, tehničkih sredstava i opreme koja se angažuje.

U cilu adekvatnog odgovora na eventualno jačanje rute prema teritoriji Crne Gore, sredstvima iz budžeta rekonstruisana su dva policijska objekta na granici sa Albanijom – Krenza u blizini Tuzi i Zoganje – u blizini Ulcinja, a u pripremi je i adaptacija bivše karaule Božaj, takođe na granici sa Albanijom.

Od 16.08.2018.godine shodno odluci Savjeta za odbranu i bezbjednost na obezbjeđenju državne granice prema Albaniji uključeno je i 15 službenika pešadijskog voda Vojske Crne Gore koji zajedno sa službenicima granične policije patroliraju što daje rezultate na smanjenju broja nezakonitih prelazaka državne granice iz pravca Albanije.

Grafikon 1: Broj registrovanih migranata po mjesecima i po mjestu detekcije u 2018.godini

U cilju stvaranja uslova za obavljanje poslova kontrole kretanja i boravka stranaca u skladu sa standardima i preporukama EU, kao i efikasniju prevenciju nezakonitih migracija, Ministarstvo unutrašnjih poslova je u prethodnom periodu preduzelo aktivnosti na osnivanju Prihvatališta za strance u Crnoj Gori, kapaciteta 46 lica.

Objekat Prihvatališta za strance u Spužu – Opština Danilovgrad je stavljen funkciju dana 13.12.2013.godine.

Struktura smještenih lica u 2018.godini je prikazana u sledećoj tabeli.

Državljan.	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Ok	Nov	Dec	Ukupno
Srbija	2	4	5	3	4	2		2	1	2	3		28
Irak			12	38		8	14	14	22	33	11	6	162
B i H	1	1		1	3	1	1	2	1	1		1	13
Turska	1	2	1		1	2	8					2	17
Alžir	1	6	99	24	7	8	13	6	2	8	8	16	198
Sirija	3	43	94	113	93	53	43	11	73	74	10	40	846
Maroko	1	7	41	12	3	4	5	1	3	3	3	8	91
Iran	6	6	3	11	9	1	3	11	5		3	18	76
Pakistan	1	10	62	25	7	4	19	4	55	12	4		287
Avgan.	1	5	13	3	2	3	1	1	7				36
Tunis	1		6		1	1	1						10
Ostali	2	13	24	58	8	20	24	43	33	40	21	26	314
Ukupno	20	97	360	288	133	140	133	240	200	170	150	117	2076

Ministarstvo unutrašnjih poslova je kroz proces programiranja IPA 2018 predložilo da se finansira rekonstrukcija bivše karaule Božaj u cilju kreiranja Migracionog centra. U budućem Migracionom centru planirano je da budu smještena sljedeća lica:

1. Lica koja izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca - Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu je usmeno ili pisano izražena volja državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva da podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.
2. Lica koja su izgubila pravo na smještaj u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca - Vulnerabilne grupe kojima je, usled specifične razlike u odnosu na dominantnu populaciju, potrebna dodatna podrška u skladu sa standardima njihove zaštite.

3. Migranti koji ne žele da zatraže međunarodnu zaštitu, a ne mogu biti vraćeni u zemlju porijekla (non-refoulement) - rješavanje pitanja izbjeglica i migranata i njihovog prihvata vrlo je važno, ne samo sa društvenog i političkog aspekta, već ima i značajnu humanu dimenziju, te u skladu sa tim Crna Gora insistira na dosljednoj primjeni ovog načela.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je, takođe, podnijelo aplikaciju za sredstva Instrumenta za evropsku integraciju, u cilju jačanja tehničkih kapaciteta MUP-a da upravlja povećanim migracionim tokovima. U aplikaciji je navedeno da je planirano da se povećaju smještajni kapaciteti za minimum 70 migranata kroz nabavku i opremanje kontejnera za privremeni smještaj migranata. Takođe, planirano je pružanje podrške Sektoru granične policije u upravljanju migracijama i jačanju tehničkih kapaciteta za proces registracije (mobilni timovi sa prevodiocima i socijalnim radnicima, kao i neophodna IT oprema), kao i rentiranje jednog minivana za prevoz migranata.

U izvještajnom periodu su preduzete sledeće mjere prema stranim državljanima:

- Donijeto rješenja o povratku 888
- Prinudno udaljenje 164
- Donijeto rješenja o protjerivanju 162
- Podnijeto prekršajnih prijava zbog nezakonitog boravka 881
- Podnijeto prekršajnih prijava zbog nezakonitog prelaska državne granice 594

3. OCJENA REALIZACIJE DEFINISANIH MJERA

R. br.	CILJ	AKTIVNOSTI	NOSILAC AKTIVNOSTI	ROK ZA REALIZAC	SREDSTVA	INDIKATOR USPJEHA	IZVJEŠTAJ
1.	Održavanje redovnih sastanaka Međuresorske radne grupe	Kvartalno održavanje sastanak MRG	Ministarstvo unutrašnjih poslova kao i ostali organi uključeni u proces reintegracija	Kontinuirano/Stalna aktivnost	Redovna budžetska sredstva	Broj održanih sastanak	STATUS REALIZACIJE: Realizovano U izvještajnom periodu 01.01.-31.12.2018. godine, održane su dvije sjednice Međuresorske radne grupe (26.

							<p>februara 2018. godine i 26. oktobra 2018. godine. Svakako, u pogledu sinergije državnih organa, treba istaći da je u izvještajnom periodu održan značajan broj radnih sastanaka i da je u tim prilikama, kao i kroz neposrednu komunikaciju, razmijenjen veliki broj podataka i informacija, a naročito između Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova i Uprave policije.</p>
2.	<p>Donošenje podzakonskih akata na osnovu Zakona o strancima i usklađivanje istih sa pravom u oblasti migracija, čije je donošenje u</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Priprema Predloga podzakonskih akata, - Donošenje podzakonskih akata od strane Ministarstva unutrašnjih 	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>	<p>IV Kvartal 2018</p>	<p>Redovna budžetska sredstva</p>	<p>Donijeta podzakonska akta na osnovu Zakona o strancima</p>	<p>STATUS REALIZACIJE: Realizovano</p> <p>Na osnovu Zakona o strancima Ministarstvo unutrašnjih poslova je</p>

	<p>nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova</p>	<p>poslova</p>					<p>donijelo sljedeće podzakonske akte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje potvrde o prijavi rada stranca i obscima prijave rada i potvrde o prijavi rada strance. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 43/2018 od 3.7.2018. godine, a stupio je na snagu 11.7.2018. 2. Pravilnik o unošenju zabrane ulaska i otkaza boravka stranca u stranu putnu ispravu. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 43/2018 od 3.7.2018. godine, a stupio je na snagu 11.7.2018. 3. Pravilnik o bližem načinu i postupku prinudnog
--	---	----------------	--	--	--	--	--

							<p>udaljenja strance. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 43/2018 od 3.7.2018. godine, a stupio je na snagu 11.7.2018.</p> <p>4. Pravilnik o pravilima boravka i kućnom redu u prihvatilištu za strance. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 53/2018 od 31.7.2018. godine, a stupio je na snagu 8.8.2018.</p> <p>5. Pravilnik o obrascu prijave i odjave boravka koju za stranca podnosi davalac smještaja. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 54/2018 od 31.7.2018. godine, a stupio je na snagu 8.8.2018.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>6. Pravilnik o obrascu prijave i odjave boravka stranca. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 54/2018 od 31.7.2018. godine, a stupio je na snagu 8.8.2018.</p> <p>7. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o strancima kojima davalac smještaja pruža usluge smještaja. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 64/2018 od 4.10.2018. godine, a stupio je na snagu 12.10.2018.</p> <p>8. Pravilnik o načinu podnošenja prijave i odjave boravka koju za stranca podnosi davalac smještaja. Pravilnik je objavljen u</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>"Službenom listu CG", br. 66/2018 od 10.10.2018. godine, a stupio je na snagu 18.10.2018.</p> <p>9. Pravilnik o dobrovoljnom odlasku stranca. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 68/2018 od 19.10.2018. godine, a stupio je na snagu 27.10.2018.</p> <p>10. Pravilnik o bližem načinu podnošenja prijave i odjave boravka stranca preko turističke organizacije, odnosno nadležnog organa lokalne uprave. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 70/2018 od 31.10.2018. godine, a stupio je na snagu 8.11.2018.</p> <p>11. Pravilnik o sprovođenju</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>postupka po zahtjevu za utvrđivanje da je podnosilac zahtjeva lice bez državljanstva. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 72/2018 od 13.11.2018. godine, a stupio je na snagu 21.11.2018.</p> <p>12. Pravilnik o bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak radi naučno- istraživačkog rada. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 73/2018 od 19.11.2018. godine, a stupio je na snagu 27.11.2018.</p> <p>13. Pravilnik o bližem načinu i sprovođenju postupka posebne zaštite maloljetnih</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>stranaca prilikom obezbjeđenja primjene mjera za povratak. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 73/2018 od 19.11.2018. godine, a stupio je na snagu 27.11.2018.</p> <p>14. Pravilnik o bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak radi učestvovanja u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 77/2018 od 30.11.2018. godine, a stupio je na snagu 8.12.2018.</p> <p>15. Pravilnik o obrascu dozvole za privremeni</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>boravak i rad državljanina treće države sa kvalifikacijama visokog obrazovanja. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 83/2018 od 25.12.2018. godine, a stupa na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.</p> <p>16. Pravilnik o obrascima prijave i potvrde o prijavi boravka državljanina države članice Evropske unije. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 83/2018 od 25.12.2018. godine, a stupa na snagu danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.</p> <p>17. Pravilnik o</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>sadržaju mašinski čitljivog zapisa dozvole za privremeni boravak, dozvole za privremeni boravak i rad i dozvole za stalni boravak. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 85/2018 od 27.12.2018. godine, a stupio je na snagu 4.1.2019.</p> <p>18. Pravilnik o obrascima zahtjeva i dozvola za privremeni i stalni boravak državljana država članica Evropske unije i članova njihovih porodica*.</p> <p>Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 86/2018 od 28.12.2018. godine, a stupa na snagu danom pristupanja</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>Crne Gore Evropskoj uniji.</p> <p>19. Pravilnik o obscima putnog lista za stranca i posebne putne isprave za stranca. <i>Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 1/2019 od 4.1.2019. godine, a stupio je na snagu 12.1.2019.</i></p> <p>NAPOMENA: Nije donijet Pravilnik o obscima, bližim uslovima, načinu izdavanja i visini naknade za dozvolu za privremeni boravak, privremeni boravak i rad stranaca, obrascu zahtjeva i obrascu dozvole za stalni boravak stranca i vođenja evidencija. Skupštini Crne Gore poslanici su podnijeli Predlog zakona o</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Osnovni razlog za donošenje ovog zakona sadržan je u potrebi pojednostavljivanja procedure za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja, što je vezano sa navedenim pravilnikom. Vlada Crne Gore je podržala Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, i on je usvojen od strane Skupštine Crne Gore (Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 3/2019). Pravilnik se nalazi u fazi Predloga i isti je planiran u Programu rada MUP-a za II Kvartal 2019. godine.</p>
3.	Donošenje podzakonskih akata na osnovu Zakona o	- Priprema Predloga podzakonskih akata,	Ministarstvo vanjskih poslova	IV Kvartal 2018	Redovna budžetska	Donijeta podzakonska akta na osnovu	STATUS REALIZACIJE:

	<p>strancima i usklađivanje istih sa pravom i praksom Evropske unije u oblasti migracija, čije je donošenje u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova</p>	<p>- Donošenje podzakonskih akata od strane Ministarstva vanjskih poslova</p>			sredstva	Zakona o strancima	<p>Nije Realizovano</p> <p>Na osnovu Zakona o strancima Ministarstvo vanjskih poslova nije donijelo podzakonske akte. Razlog za ovo je taj što je Skupština Crne Gore usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima ("<i>Službeni list CG</i>", br. 3/2019), shodno kojem su, pored ostalog, pojednostavljene procedure za izdavanje viza za nosioce diplomatskog ili službenog pasoša, kao i članova zvaničnih delegacija, koji su izuzeti od obaveze ličnog apliciranja za izdavanje vize za ulazak u Crnu Goru. U cilju privlačenja većeg broja turista, smanjenja troškova izdavanja viza preko diplomatskokonzularnih predstavništava država sa kojima Crna Gora ima</p>
--	---	---	--	--	----------	--------------------	---

						<p>potpisane bilateralne sporazume o konzularnom zastupanju i modernizacije Viznog informacionog sistema, Ministarstvo vanjskih poslova, kao organ nadležan za vođenje vizne politike, razvije aplikativno rješenje koje omogućava olakšan način apliciranja za vizu.</p> <p>Uvođenjem elektronske vize Crna Gora stvara globalnu konkurentnost kada je u pitanju sektor turizma i pristupačnost Crne Gore kao turističke destinacije. Aplikativno rješenje omogućava veći stepen sigurnosti, lakše povezivanje Viznog informacionog sistema sa sistemima država članica Šengena i drugih bezbjednosnih institucija, što je i obaveza Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji. Zahtjev za</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>izdavanje vize za ulazak u Crnu Goru, stranac može podnijeti elektronskim putem.</p> <p>Aplikacija za izdavanje vize, elektronskim putem, dolazi u Vizni informacijski sistem kojim upravlja Ministarstvo vanjskih poslova. Zahtjev za izdavanje vize procesuirao se shodno članu 19 Zakona o strancima, odnosno pribavlja se mišljenje Ministarstva unutrašnjih poslova/Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost. Nakon pribavljenog mišljenja organa nadležnih za davanje mišljenja, viza se može izdati preko informacionog sistema, na način što će se aplikantu, elektronskim putem, dostaviti odgovarajući obrazac koji će sadržati</p>
--	--	--	--	--	--	--

							bar kod, fotografiju i lične podatke pdnosioca zahtjeva. Obrazac vize koja će se izdavati elektronskim putem, propisaće Ministarstvo vanjskih poslova.
4.	Stvaranje tehničkih mogućnosti za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu	<ul style="list-style-type: none"> - Nabaviti IT opremu na centralnoj lokaciji i DKP-ovima za realizaciju nacionalnog infomacionog sistema, - Instalirati i staviti u funkciju nabavljenu opremu 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo vanjskih poslova - Ministarstvo unutrašnjih poslova 	IV Kvartal 2019 (01.01.2020)	Sredstva od 920.000 eur koja su propisana u ŠAP-u	Elektronski uvezana diplomatsko – konzularna predstavništava Crne Gore u inostranstvu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i omogućeno izdavanje dozvola	<p>STATUS REALIZACIJE:</p> <p>Djelimično realizovano</p> <p>Skupština Crne Gore usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 3/2019), shodno kojem će se dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja izdavati u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu od 01.01.2021. godine, a ne kako je bilo prije propisano od 01.01.2020. godine.</p> <p>Treba napomenuti da je</p>

							<p>u završnoj fazi izrada Projektnog zadatka za izmjene i izradu novih programskih modula u skladu sa novim Zakonom o upravnom postupku. Ovim Projektom, između ostalog, treba da se propišu tehničkih uslovi za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu. Inače, u MRG koja radi ovaj Projekat uključena je i službenica MVP.</p>
5.	Jačanje kapaciteta Centra za prihvata i njegova puna operacionalizacija	<ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje obuka službenika Ministarstva unutrašnjih poslova, koji su od 01.01.2018. godine raditi u Centru za prihvata za efikasan rad kroz primjenu standarda za 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstva unutrašnjih poslova, - Uprava za kadrove 	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva, Međunarodni donatori	Broj organizovanih dodatnih obuka, posjeta i broj polaznika	<p>STATUS REALIZACIJE: Realizuje se kontinuirano</p> <p>U izvještajnom periodu službenici Direkcije za prihvata smještaj stranaca koji traže međunarodnu</p>

		<p>prijemstranaca koji traže međunarodnu zaštitu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizovanje radionica, - Organizovanje studijskih posjeta institucijama koje se bave poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u nekoj od zemalja članica EU 					<p>zaštitu (Centra za prihvata) su pohađali sljedeće obuke - radionice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Jačanje borbe protiv trgovine ljudima u kriznim situacijama na Zapadnom Balkanu” – Budva, 27-28. mart 2018. godine na kojoj je učestvovao jedan službenik; 2. „EURITA obuka o tražiocima azila i raseljavanju izbjeglica“ - Bukurešt, 10-11. jul 2018. godine na kojoj je učestvovao jedan službenik; 3. „Istambulska konvencija i proganjanje na osnovu roda“ – Spuž, 14. jun 2018. godine na kojoj je učestvovalo sedam službenika 4. Regionalna radionica o
--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>„Izgradnji kapaciteta za identifikaciju i ublažavanju rizika od rodno zasnovanog nasilja u okviru odgovora na pitanja azila i migracionih procesa u Evropi“ Beograd, 11-13. septembar 2018. godine na kojoj su učestvovala dva službenika;</p> <p>5. Tri TAIEX ekspertske obuke eksperta za migracije, kroz TAIEX ekspertsku misiju, na kojima je učestvovalo sedam službenika: na temu implementacije novog Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca i primjeni Pravilnika o pravilima boravka i kućnom redu u Centru za prihvata;</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>20. septembar 2018. / 24. oktobar 2018. / 15. novembar 2018.</p> <p>6. Obuka „Javne nabavke“ 06. novembar 2018. godine organizovana od strane Uprave za kadrove, na kojoj je prisustvovao jedan službenik;</p> <p>7. Obuka „Zakon o upravnom postupku“ 16. novembar 2018. godine organizovana od strane Uprave za kadrove, na kojoj su prisustvovali dva službenika;</p> <p>8. Obuka „Etički kodeks“ 07. decembar 2018. godine organizovano od strane Uprave za kadrove, na kojoj je prisustvovao jedan službenik;</p> <p>9. Obuka „Zabrana</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							<p>diskriminacije“ 21. decembar 2018. godine organizovano od strane Uprave za kadrove, na kojoj je prisustvovao jedan službenik.</p> <p>Od 01.01.2018. do 31.12.2018. ukupno je primljeno na prihvata 4.570 stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, od čega je 2424 lica zbrinjavano u Centru za prihvata a 2146 lica u alternativnom smještaju. U Centru za prihvata trenutno je na smještaju 87 stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, a u alternativnom smještaju 91.</p>
6.	Zapošljavanje i rad stranaca u skladu sa potrebama tržišta rada	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrditi godišnji broj radnih dozvola za strance (kvota), u skladu sa migracionom politikom, stanjem i 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Zavod za zapošljavanje - Ministarstvo unutrašnjih 	IV kvartal 2018	Redovna budžetska sredstva	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđen godišnji broj radnih dozvola za 2019. godinu 	<p>STATUS REALIZACIJE:</p> <p>Realizovano</p> <p>Na osnovu člana 76 Zakona o strancima</p>

		<p>kretanjem na tržištu rada,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzeti aktivnosti u cilju informisanja poslodavaca i stranaca o utvrđenim kvotama i uslovima za zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori, u skladu sa novim Zakonom o strancima 	poslova	IV kvartal 2019		<ul style="list-style-type: none"> - Utvrđen godišnji broj radnih dozvola za 2020. godinu 	<p>(„Službeni list CG“ , br. 12/18)", donijeta je Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu („Službeni list CG“, br. 2/2019).</p> <p>Ovom Odlukom utvrđuje se godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca – kvota za 2019. godinu, sa djelatnostima i zanimanjima u kojima se stranci mogu zapošljavati.</p> <p>Godišnja kvota za 2019. Godinu utvdila se u ukupnom broju od 20.454 dozvola. Od čega se iz godišnje kvote izdvaja 5.000 dozvola koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u</p>
--	--	---	---------	--------------------	--	--	---

						<p>skladu sa potrebama tržišta rada, a na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.</p> <p>Iz ukupne godišnje kvote, 15.454 dozvola utvrđuje se za :</p> <p>-zapošljavanje stranaca – 11.902 dozvola;</p> <p>-sezonsko zapošljavanje stranaca - 3.552 dozvola.</p> <p>Pregled djelatnosti i zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati je sastavni dio Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu.</p> <p>Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu („Službeni list</p>
--	--	--	--	--	--	--

							CG“, br. 2/2019) je istaknuta na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.
7.	Obuka službenika Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije u dijelu koji se odnosi na nova zakonska rješenja u Zakonu o strancima	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada planova obuke - Relizacija obuka 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije - Policijska akademija 	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađeni planovi obuke - Broj realizovanih obuka - Broj obučenih službenika 	<p>STATUS REALIZACIJE: Realizuje se kontinuirano</p> <p>Službenici Ministarstva unutrašnjih poslova koji primjenjuju novi Zakon o strancima se obučavaju u kontinuitetu, tako da je od početka primjene Zakona (03.III 2018), održan po jedan Okrugli sto sa Unijom poslodavaca, revizorima, predstavnicima Odbora za ugostiteljstvo i turizam. Održano je i više konsultacija sa službenicima koji primjenjuju Zakon o strancima kroz zajedničke sastanke, instrukcione telegrama i</p>

							<p>vršenje redovnih kontrola na terenu.</p> <p>Takođe, izvršena je obuka službenika Sektora granične policije na Policijskoj akademiji i to tri grupe po 20 službenika, dakle ukupno 60 službenika je prošlo obuku.</p>
8.	<p>Obuke sudija Upravnog suda Crne Gore iz oblasti međunarodne i privremene zaštite stranaca</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada planova obuke - Realizacija obuka 	<ul style="list-style-type: none"> - Upravni sud - Ministarstvo unutrašnjih poslova-Uprava policije - Policijska akademija 	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva	<ul style="list-style-type: none"> - Izrađeni planovi obuke - Broj realizovanih obuka - Broj obučeni službenika 	<p>STATUS REALIZACIJE:</p> <p>Realizuje se kontinuirano</p> <p>Tokom ekspertske posjete, uz podršku TAIEX-a, održane u periodu 12-16 XI 2018. realizovana je jednodnevna obuka sa sudijama Upravnog suda. Navedenu obuku je održao gospodin Cedric Dartois, ekspert iz Belgije, a tema obuke je bila “ Implementacija Zakona o</p>

							međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca”.
9.	Tematske i edukativne radionice i savjetovanja o pravima i obvezama stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita u svrhu njihove integracije u Crnoj Gori (MRSS)		<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo rada i socijalnog staranja, - Crveni krst Crne Gore 	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva	Broj realizovanih radionica	<p>STATUS REALIZACIJA: Realizuje se kontinuirano</p> <p>Upravi za zbrinjavanje izbjeglica se od septembra mjeseca 2018 godine do sada obratilo u kontinuitetu šest azilanata radi integracije u crnogorsko društvo. Tom prilikom od strane službenika Uprave, a u prisustvu njihovnih punomoćnika, prevodioca i predstavnika UNHCR-a, azilanti su edukovani o pravima i obavezama koji im prema Zakonu o međunarodnoj zaštiti stranaca pripadaju (pravo na: boravak u Crnoj Gori, smještaj i novčanu pomoć, rad, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, besplatnu pravnu pomoć,</p>

						<p>socijalnu zaštitu, spajanje porodice, pomoć pri integraciji u društvo, učenje crnogorskog jezika istorije i kulture, imovinu, isprave i sticanje crnogorskog državljanstva), a u cilju njihove integracije u crnogorsko društvo. Takođe im je ukazano i na obaveze, kao što su poštovanje Ustava, nošenje isprava i ostalo utvrđeno zakonom.</p> <p>Crveni krst Crne Gore je u toku 2018. godine organizovao niz tematskih i edukativnih radionica o pravima i obavezama stranaca u Crnoj Gori, kako za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita tako i za strance koji traže međunarodnu zaštitu. Radionice su organizovane u okviru implementacije projekata</p>
--	--	--	--	--	--	--

							<p>podržanih od strane UNHCR-a, Ambasade SAD-a u Crnoj Gori kao i Međunarodne federacije društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca. Broj organizovanih radionica je 60 radionica za djecu sa odobrenom zaštitom, 65 edukativnih i tematskih radionica, na kojima je učestvovalo: 19 lica kojima je odobrena međunarodna ili supsidijarna zaštita u Crnoj Gori, kao i 1500 stranaca koji su tražili međunarodnu zaštitu. Pored toga omogućeno je svakodnevna konsultacija sa socijalnim radnikom i psihologom. Radionice su vođene od strane zaposlenih Crvenog krsta Crne Gore kao i velikog broja obučanih volontera.</p>
10.	Pripremiti Program i obezbijediti učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture,		<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo prosvjete - Ministarstvo rada i socijalnog staranja 	IV kvartal 2018	Redovna budžetska sredstva	Broj realizovanih programa	STATUS REALIZACIJE: Realizovano

	radi uključivanja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u crnogorsko društvo		- Crveni krst Crne Gore				<p>Članom 85 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG“ broj 2/17), propisano je da se azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obezbjeđuje učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture, radi uključivanja u crnogorsko društvo. Učenje crnogorskog jezika istorije i kulture obezbjeđuje u skladu sa propisanim programom organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja, i predstavlja osnovu za dalje integrisanje u društvo.</p> <p>Tokom 2018. godine, Uprava za zbrinjavnje izbjeglica obratila se Ministarstvu prosvjete, radi organizovanja</p>
--	--	--	-------------------------	--	--	--	--

						<p>učenja crogorskog jezika, istorije i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom. Od strane Ministarstva prosvjete Uprava je obaviještena da je licencirani organizator obrazovanja JU "Gimnazija Slobodan Škerović" u Podgorici, nakon čega je Uprava i uputila Gimnaziji dopis, kako bi se i realizovala navedena aktinost.</p> <p>S tim u vezi, u prostorijama Gimnazije u tom pravcu je i održan sastanak, kako bi se definisao model realizacije ove aktivnosti. Takođe, UZI se obratila Kancelariji UNHCR-a, i od strane te međunarodne organizacije u februaru i martu 2018.godine je organizovan jedan kurs</p>
--	--	--	--	--	--	---

							<p>učenja crnogorskog jezika, a u decembru mjesecu drugi, koji još uvijek traje. Kursevi traju tri mjeseca. Kurseve je pohađalo ukupno 10 azilanta.</p> <p>Isto tako, Crveni krst Crne Gore je organizovao časove crnogorskog jezika za azilante i lica pod supsidijarnom zaštitom uz finansijsku podršku Ambasade SAD-a u Crnoj Gori, angažujući 2 nastavnika crnogorskog jezika i 20 volontera, koji su organizovali 132 časa učenja crnogorskog jezika.</p>
11.	Saradnja sa FRONTEX-om na realizaciji Radnog aranžmana	<ul style="list-style-type: none"> - Dostavljanje podataka o nezakonitim migracijama, - Dostavljanje podataka za 	Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva	<ul style="list-style-type: none"> - Broj dostavljenih informacija, - Broj zajedničkih sastanaka i 	<p>STATUS REALIZACIJE: Realizuje se kontinuirano</p> <p>U skladu sa potpisanim</p>

		<p>praćenje postvizne liberalizacije,</p> <p>- Učešće na zajedničkim analizama,</p>				<p>izvršenih analiza,</p>	<p>Radnim aranžmanom o uspostavljanju operativne saradnje između Uprave policije i Evropske agencije za upravljanje operativnom saradnjom na spoljnim granicama država članica EU, Sektor granične policije u kontinuitetu razmjenjuje podatke sa FRONTEX-ovom Jedinicom za analizu rizika.</p> <p>Broj realizovanih aktivnosti sa FRONTEX-om</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godišnji sastanak analitičkog pregleda (učestvovala dva službenika). • Radionica gostujućih analitičara (učestvovao jedan službenik). • Sastanak eksperata mreže za
--	--	---	--	--	--	---------------------------	--

						<p>analizu rizika za zemlje Zapadnog Balkana (učestvovala dva službenika).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sastanci za razvoj obuke za oblast fundamentalnih prava (učestvovao jedan službenik). • Redovni godišnji sastanak (prisustvovala dva službenika). • Sastanak za pripremu dnevnog izvještavanja <p>U 2018, u okviru saradnje sa FRONTEX-om, realizovane su i sledeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saradnja u okviru Mreže za analizu rizika Zapadnog Balkana (WBRAN). • Konferencija mreže zemalja domaćina zajedničkih operacija.
--	--	--	--	--	--	---

							<ul style="list-style-type: none"> • Zajednička operacija koordinisanih tačaka 2018 – kopno (realizuje se na četiri granična prelaza u trajanju dvije i četiri rotacije po okvirno četiri sedmice). • Zajednička operacija fokalne tačke 2018 – na aerodromskim graničnim prelazima kroz razmjenu osoblja i slanja posmatrača. • Godišnja konferencija za obuku. • Godišnji bilateralni razgovori. • Dva zajednička leta kojima je u pratnji naših službenika vraćeno 65 naših državljana iz Njemačke
12.	Modernizacija Odsjek za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija, kroz	- Priprema predloga projekta, - Apliciranje za sredstva iz EU fondova	- Ministarstvo unutrašnjih poslova - Uprava policije	IV kvartal 2018	Međunarodni donatori i Budžet	-Sačinjen projekat -Nabavljena oprema	STATUS REALIZACIJE: Realizovano Odsjeku za strance i

	<p>nabavku opreme za izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa Schengen Borders Code</p>	<p>- Raspisivanje tendera za nabavku materijalno tehničkih sredstava - Nabavka sredstava</p>					<p>nezakonite migracije, kroz donaciju nabavljena je sljedeća oprema: 4 laptop računara (IOM). – 1 motorno vozilo (Njemačka)</p> <p>Implementiran je VIS, umreženi su i sve organizacione jedinice na terenu.</p> <p>U okviru IPA II projekta u saradnji sa predstavnicima FRONTEX-a pripremljen je Akcioni plan za period 2018-2020.godine, koji ima za cilj da proces identifikacije i registracije mješovitih migracionih tokova uskladi sa standardima EU. Akcionim planom je tokom 2018. godine, planirana nabavka tehničke opreme koja će se koristiti u procesu identifikacije i</p>
--	---	--	--	--	--	--	---

							registracije, ali to nije realizovano, već je ta mjera predviđena za realizaciju za 2019.godinu.
13.	Vize na graničnim prelazima izdavati samo u izuzetnim slučajevima, ako zahtijevaju humanitarni, lični ili profesionalni razlozi – u ovim slučajevima vize će se izdavati uz prethodnu najavu, i nakon izvršenih provjera	Striktno poštovanje zakonske regulative	Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije	Kontinuirano	Njesu potrebna sredstva	<ul style="list-style-type: none"> - Broj izdatih viza na graničnim prelazima; - Broj primljenih najava i izvršenih provjera; 	<p>STATUS REALIZACIJE: Realizuje se kontinuirano</p> <p>Preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore u 2011. godini je da se smanji broj viza izdatih na graničnim prelazima. Evidentan je trend smanjenja izdatih viza na graničnim prelazima: 2008.g. – 2606, 2009.g. – 897, 2010.g. – 280, 2011.g. – 102, 2012.g. - 84 vize, 2013. g. - 15 viza, 2014.g. – 19 viza, 2015. godine - 24 vize, 2016.godine - 4 vize, 2017 godine - 12 viza, dok je u 2018.godini izdato 4 vize.</p>

						<p>Osnovna karakteristika prethodnih godina jeste da se na graničnim prelazima u najvećem broju slučajeva vize izdaju pomorcima radi ukrcaja, odnosno iskrcaja sa brodova koji su u crnogorskim lukama.</p> <p>U manjem broju, izdaju se vize tipa B i C licima u čijim mjestima prebivališta nema DKP kojem se može podnijeti zahtjev za izdavanje vize za Crnu Goru, a zbog hitnosti putovanja zahtjev ne mogu podnijeti u drugoj državi.</p> <p>U oba slučaja, za sva lica kojima je izdata viza na graničnom prelazu postoji prethodna najava Sektoru granične policije, koji vrši odgovarajuću provjeru,</p>
--	--	--	--	--	--	---

							kako lica koje traži izdavanje vize, tako i lica koje ga poziva. Izvršeno je 4 najave i provjere.
14.	Intezivirati aktivnosti u cilju smanjivanja obima neprijavljenog rada, nezakonitog kretanja i boravka stranaca, naročito u vrijeme građevinske i turističke sezone	<ul style="list-style-type: none"> - Planirati i izvoditi akcije pojačane kontrole kretanja i boravka stranaca na teritoriji Crne Gore - Ostvariti saradnju sa nadležnim inspekcijskim službama 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo unutrašnjih poslova - Uprava policije - Uprava za inspekcijske poslove - Poreska uprava 	Kontinuirano	Budžet	<ul style="list-style-type: none"> - Sačinjeni planovi akcija - Izvještaji o realizovanim akcijama - Preduzete mjere prema strancima 	<p>STATUS REALIZACIJE:</p> <p>Realizuje se kontinuirano</p> <p>Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore sa sjednice od 14.02.2013. godine, kojim se zadužuje Uprava policije i Uprava za inspekcijske poslove da intenziviraju aktivnosti u cilju smanjivanja obima neprijavljenog rada, nezakonitog kretanja i boravka stranaca, naročito u vrijeme građevinske i turističke sezone, Uprava policije – Sektor granične policije je tokom 2018. godine realizovao 331 akciju kontrole kretanja i</p>

						<p>boravka stranaca u kojima je prekršajno procesuirano 1513 lica, dok je donijeto 1046 rješenja otkazu boravka, 120 rješenja o povratku, 4 rješenja o protjerivanju sa teritorije Crne Gore. Takođe je od strane SGP-a, izvedeno 350 lokalnih akcija kontrole kretanja i boravka stranaca u kojima je prekršajno procesuirano 1209 lica, dok je donijeto 889 rješenja otkazu boravka i 193 rješenja o povratku.</p> <p>Takođe, za period 01.01.-25.12.2018.godine Uprava za inspekcijske poslove je izvršila 637 inspekcijskih nadzora, 546 je kažnjeno poslodavaca, 1.260 je</p>
--	--	--	--	--	--	--

							preduzetih mjera, 210 ukazivanja, 1.050 izdatih prekršajnih naloga (za pravno lice: 427, za odgovorno lice u pravnom licu: 479, za preduzetnika: 144). Iznos izrečenih novčanih kazni po izdatim prekršajnim nalogima je 613,900.00€
15.	<p>Rješavanje stambenih potreba za interno raseljena lica, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kroz Regionalni stambeni projekat obezbjeđenje smještaja za 51 ugroženu IRL porodicu iz kampa Konik I i okruženja; - Kroz Regionalni stambeni projekat obezbjeđenje smještaja za 171 IRL u opštini Berane izgradnjom 94 stambene jedinice; - Kroz Regionalni 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabir korisnika; - Izvođenje građevinskih radova; - kupovina 36 stambenih jedinica, podjela stanova; - Izgradnja kuća. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo rada i socijalnog staranja; - Uprava za zbrinjavanje izbjeglica; - Direkcija javnih radova; - Glavni grad Podgorica; - Opština Berane; 	IV kvartal 2019	Međunarodni donatori i Budžet	<ul style="list-style-type: none"> - Izvršena raspodjela stambenih jedinica - Useljenje u stambene jedinice - Završeni građevinski radovi za 50 kuća 	<p>STATUS REALIZACIJE: Realizovano</p> <p>Takom 2018. godine u vezi rješavanja stambenih potreba za interno raseljena lica realizovano je sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja 51 stana u Podgorici za preostale stanare Kampa Konik i useljeni su u novembru 2018 godine; - Izgradnja doma za stara i nemoćna lica u Pljevlja sa kapacitetom

	<p>stambeni projekat kupovinu 36 stambenih jedinica za potrebe RL/IRL u opštini Herceg Novi;</p> <p>- Kroz Regionalni stambeni projekat izgradnju 50 individualnih kuća na teritoriji Crne Gore za RL/IRL</p>						<p>68 mjesta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja 94 stana u Beranama je u završnoj fazi. Stanovi su namjenjeni za stanare naselja Rudeš I i Rudeš II ; - Kupovina 36 stana u Herceg Novom – je u toku; završena je selekcija korisnika; - Selekcija korisnika za dodjelu 50 individualnih kuća je završena; odabrana sredstva nisu još na raspolaganju; - Odobrena je rekonstrukcija postojećih vojnih objekata u Nikšiću. Rekonstruisani objekti će biti u funkciji doma za stara lica.
16.	Izrada informativnog materijala (brošure, flajeri, banner na	- Izrada informativnog materijala (brošure, flajeri, web sajt) i	Svi državni organi koji participiraju u radu	Kontinuirano	Redovna budžetska	- Pripremljen i odštampan informativni materijal,	STATUS REALIZACIJE: Realizuje se

	zvaničnom web sajt Ministarstva unutrašnjih poslova) i njegova distribucija službenicima i ciljnim grupama u cilju njihovog upoznavanja sa novodonijetim propisima i standardima iz oblasti migracija i azila	njegova distribucija ciljnim grupama - Distribuiranje informativnog materijala ciljnim grupama (Informator za strance koji traže međunarodnu zaštitu - (Informator za strance kojima je odobena međunarodna zaštita- već je izrađen)	MRG		sredstva	- Informativni materijal distribuiran diplomatsko - konzularnim predstavništ vima Crne Gore u inostranstvu , - Informativni materijal distribuiran diplomatsko - konzularnim predstavništ vima stranih država u Crnoj Gori.	kontinuirano Direkcija za azil izradila Informator za strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori. Informator je preveden na 9 jezika i publikovan u martu 2018. godine.
17.	Promovisanje dobrovoljnog napuštanja Crne Gore u skladu sa novim Zakonom o strancima	Informator za strance koji će dobrovoljno napustiti Crnu Goru	Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije	I kvartal 2019. godine i kontinuirano	Međunarodni donatori	- Informativni materijal distribuiran ciljnim grupama - Broj donijetih rješenja o dobrovoljnom povratku	STATUS REALIZACIJE: Realizovano Na osnovu Zakona o strancima Ministarstvo unutrašnjih poslova je donijelo Pravilnik o dobrovoljnom odlasku stranca , koji je preveden na engleski jezik, i uz verziju na cg jeziku

							<p>postavljen na Portal MUP-a. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 68/2018 od 19.10.2018. godine, a stupio je na snagu 27.10.2018.</p> <p>Od strane Uprave policije distribuiran materijal organizacionim cjelinama na terenu, odštampan od strane IOM-a. U 2018.godini donijeto je 888 rjšenja o dobrovoljnom povratku stranaca. U saradnji sa IOM, kroz AVR projekat dobrovoljno je vraćeno 34 stranca.</p>
18.	<p>Obuka službenika Uprave policije, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analitička obuka za inspektore za strance - obuka službenika granične policije 	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada plana i programa obuke - Saradnja sa Policijskom akademijom u vezi sa terminima 	Uprava Policije	IV kvartal 2018	Redovna budžetska sredstva	- Broj realizovanih obuka	<p>STATUS REALIZACIJE:</p> <p>Realizovano</p> <p>Izrađen je Program obrazovanja, stručne obuke i specijalističkog</p>

	<p>koji sprovode vizne postupke</p> <p>- obuka službenika policije za pratnju zajedničkih letova</p>	održavanja obuke					<p>usavršavanja. Plan obuke je dostavljen svim relevantnim institucijama. Sa službenicima Sektora granične policije realizovano je 219 oblika obučavanja. Kroz realizovane oblike obučavanja prošlo je 2 556 službenika Sektora granične policije.</p> <p>Ukupno je 60 službenika granične policije obučeno u oblasti viznih postupaka, dok je 20 službenika granične policije obučeno za pratnju zajedničkih letova, analitička obuka za inspektore za strance predviđena je za 2019.godinu.</p>
19.	<p>Nabavka tehničke opreme za granične prelaze koja bi se koristila za</p>	<p>- Priprema predloga projekta,</p> <p>- Apliciranje za sredstva iz EU fondova</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije</p>	<p>IV kvartal</p> <p>2018</p>	<p>Redovna budžetska sredstva i Međunarodni</p>	<p>-Sačinjen projekat</p> <p>-Nabavljena oprema</p>	<p>STATUS REALIZACIJE:</p> <p>Djelimično realizovano</p> <p>U okviru IPA II</p>

	registraciju lica koja izraze namjeru za međunarodnu zaštitu na graničnim prelazima	<ul style="list-style-type: none"> - Raspisivanje tendera za nabavku materijalno tehničkih sredstava - Nabavka sredstava 			donatori		<p>projekta u saradnji sa predstavnicima FRONTEX-a pripremljen je akcioni plan za period 2018-2020.godine, koji ima za cilj da proces identifikacije i registracije mješovitih migracionih tokova uskladi sa standardima EU. Akcionim planom je tokom 2018. godine, planirana nabavka tehničke opreme koja će se koristiti u procesu identifikacije i registracije, ali to nije realizovano, već je ta mjera predviđena za realizaciju za 2019.godinu.</p>
20.	Uspostavljanje tranzitnog centra u cilju ispunjavanja evropskih standarda u dijelu prihvata migranata	<ul style="list-style-type: none"> - Priprema predloga projekta, - Apliciranje za sredstva iz EU fondova - Raspisivanje tendera za nabavku materijalno tehničkih 	Ministarstvo unutrašnjih poslova- Uprava policije	IV kvartal 2019	Međunarodni donatori i Redovna budžetska sredstva	<ul style="list-style-type: none"> -Sačinjen projekat -Nabavljena oprema -tranzitni centar u potpunosti opremljen i 	<p>STATUS REALIZACIJE: Djelimično realizovano</p> <p>Smještajni kapaciteti Crne Gore (trenutno stanje)</p>

		<p>sredstava - Nabavka sredstava</p>				<p>stavljen u funkciju</p>	<p>Centar za prihvata i smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu raspolaže sa smještajnim kapacitetom od 80 mjesta. U cilju jačanja smještajnih kapaciteta izvršeno je instaliranje četiri mobilna objekata (sa kapacitetima od po 6 kreveta) u krugu Centra za prihvata koji su donirani od strane UNHCR-a, a kojima je obezbijeđeno dodatna 24 mjesta za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu. Takođe, instalirana su i dva mobilna objekta namijenjena za sanitarne potrebe čiju adaptaciju je izvršio UNHCR. Shodno navedenom, ukupni smještajni kapaciteti Centra za prihvata su 104 mjesta.</p> <p>Alternativni smještaj je</p>
--	--	--	--	--	--	----------------------------	---

						<p>obezbijeden sa kapacitetom do 200 mjesta, zakupom objekata od fizičkih lica. U slučaju potrebe smještaja maloljetnih migranata bez pratnje i drugih pripadnika ranjivih grupa obezbijedeno je 25 mjesta u JU Centar „Ljubović“.</p> <p>Prihvatište za strance raspolaže sa smještajnim kapacitetom od 46 mjesta.</p> <p>Smještajni kapaciteti Crne Gore (planirane aktivnosti)</p> <p>Crna Gora je aplicirala za sredstva iz IPA 2018 za rekonstrukciju Karaule Božaj. Na ovaj način bi se stvorio adekvatan odgovor na trenutnu situaciju i potrebe. Opšti cilj</p>
--	--	--	--	--	--	---

							<p>projekta je dalje osnaživanje postojećih napora Vlade Crne Gore u pružanju odgovora na trenutne potrebe i prioritete koji se odnose na migracionu situaciju.</p> <p>Ministarstvo unutrašnjih poslova apliciralo je za sredstva Instrumenta za evropsku integraciju radi formiranja privremenog tranzitnog centra – kontejnersko naselje, do adaptacije karaule, kroz aktivnosti postavljanja kontejnerskog centra na karauli “Božaj”.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

1. Shodno Akcionom planu za sprovođenje Strategije za integrisano upravljanje migracijama u Crnoj Gori za period za 2018. i 2019. godinu, **prije sve potrebno je raditi na realizaciji tri mjere koje su u 2018. godini djelimično realizovane, i to:**

“Stvaranje tehničkih mogućnosti za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu”;

“Nabavka tehničke opreme za granične prelaze koja bi se koristila za registraciju lica koja izraze namjeru za međunarodnu zaštitu na graničnim prelazima”;
„Uspostavljanje tranzitnog centra u cilju ispunjavanja evropskih standarda u dijelu prihvata migranata“.

2. Potrebno je tokom 2019. godine **planirati i realizovati obuke službenika koji će primjenjivati Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, Zakon o upravnom postupku i novi Zakon o strancima**, kao i podzakonske akte koji su donijeti na osnovu ovog zakona, posebno u dijelu koji se odnosi na poslove koji se odnose na smještaj stranaca kojima je odobren azil ili supsidijarna zaštita i pomoć pri integraciji u društvo; pružanje novčane pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu; koordiniranje u ostvarivanju zakonom propisanih prava stranaca kojima je odobren azil ili supsidijarna zaštita; pružanje podrške za uključivanje u društveni, ekonomski i kulturni život; realizaciju nacionalnih, regionalnih i međunarodnih dokumenata za rješavanje pitanja izbjeglica; pomoć u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru u skladu sa obavezama utvrđenim ugovorom o readmisiji, jer su ovo poslovi koji su iz prethodne nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja prešli u nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova.
3. Kako bi se ostvarilo koordinirano **djelovanje svih nadležnih organa na suzbijanju sive ekonomije na tržištu rada** potrebno je **poboljšati koordinaciju, komunikaciju i razmjenu informacija**, sa ciljem da se postignu što veći efekti.
4. **Potrebno je nastaviti sa operativnom razmjenom informacija na planu suzbijanja ilegalnih migracija i svih oblika prekograničnog kriminala** jer izazove migracija koji imaju globalnu dimenziju jedino možemo rješavati sinergijski, i ako sarađujemo operativno i strateški.
5. **Potrebno je jačati kapacitete graničnih policija, modernizovati tehničko opremanje granica, raditi na povećanju prihvatnih kapaciteta**, kada je u pitanju bezbjednost i nadzor granica.